

זוֹאת הַתְּעוּדָה מִכֶּתֶם לַיהוּדָה.

קראו האתיות אף לאחור :
הַלֵּךְ נִבְיֵי קִדְמָה אַחֲרָי, רוּחַ אִם דָּק, יָבִין פְּלֵה .

הַרְוִיעִים (1) וְקִרְאִים בְּשֵׁם הַמָּה מְחֵי אֵל, (2) מִצְקִים, לְתוֹם הַעֲלֵב לְטוֹב וּמִשְׁנֵב
וּמְעוֹ, אֵף כִּי אֶפֶר (3) יוֹתֵף מִצְקִים, לֹא תִבְטֵל זְכוּתִם, תִּפְעַל סִתּוֹן לְחַיֵּשׁ
נִצֵּר (4) חֲקִיו הוֹמָךְ הוּא דוֹד, (5) מִי כְּאֵלִים נִחְלָשׁ הַדָּוָה יִחַבֵּשׁ, צָמַח
מִיֵּשׁי לְעֵין כֹּל יָבֵא וְיִנְגֹד אֶל מְעוֹן יִשְׁתַּחֲוֶה מִתַּחַת : אִזּוּ יִתְדַע
בְּתוֹךְ הַפְּחָנָה יִפִּי תוֹאֵר אֲנָשִׁי חֵיל, פְּרוּבֵי פִקֵּעַ יָם, וְנִמְעֵי רוּחַ
סִפְרָה ה' מְסִינֵי וְחֹרֵב, פֶּחַד מִיָּגִים, וְהַתְּאֵר קָבַר שָׂרֵי ה'
יִהְיֶה יִקְרַ לְאַפְרָן וְשִׁמְשׁ נָדָם יְרוּם : יָבֵא יִרְאֶה
וְיִזְכֹּר שְׁכֵנֵת יְהוָה (6) לְעַם נוֹצֵר לְמַעַנָם : מְלִיצֵיוֹ הִנֵּה דַע הַבִּיטָה
חַיֵּשׁ מִיֵּשִׁים ! יִדְעוּתִי רֵאשִׁי וְרֵאשֵׁן הֵלֵא הוֹרֵי (7) הַעֵד בְּמִי בְּעַד
כֹּל יִבְשָׁל, הֵם בָּא בְּעֵשֶׂר אֲשֶׁרֶת (8) יֵאֻדוּ, מִכֶּחַ בְּרָקִי חֲרַטְוֹ פְּלֵה

1) שמות ל"א ב' באור הירש 512 . — 2) יומא ל"ח ב' : ראה הקב"ה שצדיקים
מועטין עמר ושחלקן בכל דור ודור שנאמר : כי לה' מצוקי ארץ וישת עליהם תבל . —
3) יחזקאל כ"ב כ"ב מיט אשע איבערגאססען ע"י דברי בלע ושטנה מאיבי ה' ותורתו . —
4) ברכות ד' א' : רבש"ע לא חסיד אני שכל מלכי סורח ומערב יושבים אגודות אגודות
בכבודם ואני ידי מלוכלכות בדם ובשפיר ושליא כדי לטהר אשה לבעלה . — 5) סנהדרין צ"א ב'
עומרין כסומם ומתרפאים, שיש לרמו על עם ישראל, אשר בגלותו הוא כאלם לא יפתח סוי, חלש,
רפה כח ואין אונים . — 6) תהלים כ"ב ל"ב באור הירש 133. שכנית ה' אשר תופיע לעם
נוצר או עם נולד לימות המשיח, אשר יקרבו אותה הרועים כספעליות הרגולים . — 7) הוא
בחכמתו דיבנה ידע והבין בדבריו ובספריו לפעול פעולתו אמונה על כל אחד לפי חכונתו
וכשרונו לקרבו לתורה ומצוה, על תכונת הארבעה בני ירושלמי פסחים פ"י, מבלתא פ' בא .
ולא לבר בכך . התחכם" קים : תן לחכם ויחכם עוד' כי גם את הרתם' גם את ה"תפיש" (ירושלמי)
גם את השאינו יודע לשאול" הפך אותם ליהודים נאמנים לעמם ודתם, בהלחיבו את לבבם באש-
דת למו וביראת שדי, וקין ה"רשע" גדע ויקדה את שניו, לכל יוסף לבלע ולהיער בקדש, ולזה
אשר יש תקוה לאחיותו להיות גבשוב רשע מ"שעתו" הוכיח לדעת, מה טוב ומה נעים שבר
מצוה מצוה ומה מר הוא טעם העבירה, אחרי עשות התועבה עד אשר החזירו למוטב . — 8) ליעם

חֶשֶׁךְ וְצִלְמוֹת , יָדַע לְהַנִּיב רוּחַ לוֹ , מִלְּתוֹ לַבַּת אִשׁ מִתַּחַת
 צִבּוּרוֹ יִיחַם , שׁוֹנֵא לְרַמְיָה , נוֹעַם עֲמוֹ קָטוֹב יִקַּח רְפוּי לֵב ,
 בַּל יוֹפֵר חֶק וַיְבוֹטֵל , וְטַעַם עֵוֹן הַיָּמֵר לְאֲנוּשׁ : מִחַיִּיו ⁹ רוֹבֵץ
 פִּתַח מִשָּׂא תִבְל ¹⁰ וְתִלְמוֹ לְחֹרֵב יִגְהַל עַד יִתּוֹם לֵץ , ¹¹ וְכִנְשָׁח
 הֶלֶךְ וְסָבַח יִקְרַב חֶכֶם , ¹² וְדִשְׁאֵי תְדִישָׁא רִשְׁעֵי בְּאִפְסֵי תְלִישׁ , כִּי לֵב
 רַעֲבִים בְּהֵעָה יְהִי : אֵלֶּה נִשְׁאָרוֹ שְׁאֵרִית עַד יְחִישׁ מְשִׁיחַ ,
 הַטִּיב ה' עַד הִנֵּה וַיִּצְיֵלֵם מִן עֲמָל ! רְצוֹן מִעֲלֵה יִתָּן ¹³ בְּשִׁחַר זֵו
 הָאָרִי אָבִי מוֹרֵי מָרָן שְׁמִשׁוֹן רְפָאֵל בֶּק ¹⁴ יוֹנְתִי
 „חִירֵשׁ רַב” קְרָאָתְהוּ , מִיָּגִים דְּחָף , פְּרוּחוֹ יִנְיָס , ה' בְּרַפֵּס
 חוֹר יַעֲטֹנוּ , פְּזִיעֵקֵב יְבוֹרֵךְ ! לִי חִישׁ נָא רְאוּת יִפִּי הַנְּחֻמָּה ! כְּתַב
 עֲדוּתִי זֹאת חֲתַמְתִּי שִׁי נוֹעַם לְאֲדוֹנִי וְאָבִי , לְכֵן יַעַל יְשׁוּם
 חֲמִץ שְׂבַח ¹⁵ יְהוּדָה שְׁלַחַן מְלֹאכִים , דוֹד אֹהֶה כְּמוֹתוֹ יִקַּח רְצֵן
 שִׁיחַ לְנַחַת לְעַת מַתּוֹ כִּי׃ לְטַבַּת : אֵל מַחֲזֵן מִכְּתוֹ יִרְפָּא יִכְפֹּא זַעֲמוֹ ,
¹⁶ בְּגִישָׁם וּבְטַל בְּלַע הַמּוֹת , לְמַקְצֵם לֹא יִתְמַהֲמָה , מִשְׁבֵּם יָאֵר קוֹמֵי עוֹרָה !

איהם דיא שאַטצע דעם פֿייערנעזעטצעם צופליססען . — (9 חגיגה י"ב ב' וצדיק יסוד עולם . —
 10) איוב ל"ט י"ד . — (11 ישעיה ב' י"ז . — (12 במסכת תהלים ט"ז ג' באור הירש 83 . — הוא לא חכה
 עד אשר יגמול „הרשע” פרי כחש רק התאמץ לשרש פורה ראש ולענה עורנו באבו . — (13 זוהר
 פ' בראשית , גיטין ל"ו ב' , בבא בתרא ח' ב' , עליו נוכל לאמר כי נמנה גם עם אלה
 שעליהם נאמר : המשכילים יזהירו כוזר הדקיע , גם — מצדיקי הרבים כככבים לעולם ועד ,
 גם — ואורהו כצאת השמש בגבורתו . — (14 שיר השירים ב' י"ד כנוי לישראל . — (15 שם
 מחבר המכתם . השבח שמשבח אני „יהודה” את אבי זצ"ל הוא רק „חמץ” וכנזכר בדמאי פ"א
 נמנה „חומץ” שביהודה בהדי מילתי דלא חשיבי לפי שבזמן הבית כל חומץ שביהודה לא בא
 אלא מן התמר , כי לשבח את שוכן ערן זה נעתקו מלים מפי ועטי , רק כונתי טובה ורצויה
 ואת מחשבתי הטובה יקבל באהבה וברצונו . — (16 חגיגה י"ב ב' , כתובות קי"א ב' . —